

PRILOGA „ZVONČKU“

Tiger.

Opisal Kramarjev.

iger je mačjega plemena in je nekoliko večji od leva. Z repom vred, ki je do 80 *cm* dolg, meri do 220 *cm*. Truplo je zleknjeno, vrat in noge so kratke, glava pa je okrogla. Dlaka je zgoraj rdečkastorumen, spodaj bela, povprek pa ima črne nepravilne proge.

Ta zver, ki je najgrozovitejša in najkrvoločnejša izmed svojega plemena, živi v južni polovici Azije. Zlasti pa se nahaja v velikih, gosto porastelih gozdih vzhodne Indije. Tiger leži podnevi navadno skrit v gostem grmovju, v trstju ali v travi, ki je na nekaterih krajih do 3 *m* visoka; ob solnčnem zahodu pa gre za plenom. In tu se zadovolji z vsako živaljo, ki mu pride pred oči, bodisi da je majhna ali velika, divja ali domača. Prav pogosto napade tudi človeka. Vendar pa niso vsi tigri enakih lastnosti. Zato razločujemo tigre, ki živijo ob sami divjačini, potem take, ki ropajo govedo in druge domače živali, ter take, ki napadajo najrajši človeka. Prvi živijo le v gozdih in zasledujejo jelene, divje prašiče in drugo divjačino in so s tem poljedelcu čestokrat celo koristni, zato ker mu delajo jeleni in divji prašiči veliko škode na polju.

Tigri pa, ki živijo ob domačih živalih, so mnogo bolj drzni in so navadno že starejši. Ležišče in skrivališče si napravljajo prav blizu vasi in tu čakajo prilike, da ugrabijo kako živinčce, ko gre na pašo. Časih pa se tiger ne zadovolji le z eno živaljo, marveč pomori v svoji krvoločnosti kar po dve, tri in tudi po več živali. Ker pa dobro ve, da so te živali zvečer v dobrem zavetju, in bi zaman čakal na plen, se priplazi k čredi tudi podnevi in zgrabi iz njene srede prvo žival, ki mu je najbližja, ter uteče z njo v grmovje. Teh tigrov pa se tamošnji pastirji ne boje preveč. Pripovedujejo celo, da je že večkrat pastir s palico pregnal tигра od črede in ga s tepežem in vpitjem celo primoral, da je izpustil že ugrabljeni plen.

Najdrznejši med tigri pa so oni, ki so že kdaj okusili človeško meso. Ti se potem živijo večinoma le ob človeškem mesu in ugrabijo kako žival le tedaj, kadar so prav lačni. Tu sem sodijo navadno tigri, ki so prej živeli ob domačih živalih in so prišli večkrat v dotiko s pastirji ter so končno izgubili bojazen pred človekom. Ti imajo skrivališča navadno v hostah blizu cest in potov, kjer hodijo ljudje. Tam leže skriti in čakajo na mimoidočega

potnika. Ko pride v zadostno bližino, plane zver nanj, ga zgrabi s silnimi kremplji, mu pregrizne tilnik, in siromak leži v krvi pod njim ter je izgubljen. V največji nevarnosti so pismonoše, ki prenašajo pisma in druge pošiljatve po onih krajih. Tudi se je pripetilo, da je tak tiger nekoč skočil na vojake, ki so korakali mimo njegovega ležišča, potegnil častnika, ki je jezdil za njimi, s konja ter ga bliskoma odnesel v bližnje grmovje. Preden so se vojaki zavedli, kaj se je zgodilo, že ni bilo več sledu ne o tigru in ne o častniku. Nekoč je na tak način tudi odnesel iz potujoče družbe slugo enega izmed teh potnikov. In ko so zasledovali zver po krvi nesrečnikovi, so našli štiri milje daleč v hosti še nekaj ostankov njegovega trupla. V nekaterih krajih vshodne Indije, kjer so tigri pomorili že silno veliko odraslih ljudi in otrok, so zapustili ostali svoja bivališča in se preselili v varnejše kraje. Ker pa

tiger tudi dobro plava, mu je prav težko uteči, in ljudje niti na otokih niso varni pred njim. Po več krajih so morali vsa grmovja ob cestah in potih posekati ali pa sežgati, da so napravili ta pota varna za promet.

Tiger napada vse živali, le slona se boji, ker pozna moč njegovega rilca in njegovih dolgih okel. Boji se pa tudi ognja in beži pred močnim ropotom.

Love ga na prav različne načine. Ker zaradi skoro do 3 m visoke trave in gostega grmovja in lesovja sploh ni mogoče natančno določiti tigrovega ležišča, se poslužujejo nalašč za lov na tigre priučenih slonov, ki nosijo lovce. S slonov pa jim je mogoče pregledati večji prostor. Tak prostor navadno obkoli kakih 150 in tudi več mož, ki so oboroženi z dolgimi sulicami. V sredo tega velikega kroga pa se odpravijo lovci na slonih. Sedaj prično poganjači z bobni, pavkami in drugimi pripravami ropotati in vpiti, da preplaše tigrin in ga prisilijo, da zapusti ležišče.

Redkokdaj naskoči suličarje, ki ga tudi takoj prebodejo, marveč beži pred njimi in se umika vedno bolj proti sredi. Tu pa ga že zadene smrtonosna krogla spretnih lovcev, ki streljajo nanj s slonov. Čestokrat naskoči v obupnosti tudi slona, in sicer navadno le od zadaj. Tedaj pa ga morajo lovci hitro odstraniti, če ne, pa jih spravi slon v največjo nevarnost, ker se hoče otresti v svojo kožo zagriznjene tigre s tem, da leže na hrbet. Kadar ga pa slon doseže z rilcem, tedaj ga vrže z največjo silo v zrak, in ko pade tiger na tla, ga obsuva z okli tako, da se ne more več geniti. Naposled ga še pohodi. Na otoku Javi jih pa tamošnji prebivalci, ki nimajo pušk in streljiva, love tudi brez slonov. Prostor, kjer biva tiger, zgradi z močno, do 3 m visoko mrežo, krog in krog pa zanetijo ogenj. V ta prostor se poda potem kakih 15 do 20, z ostrimi sulicami oboroženih mož, ki se tesno tišče drug drugega, ker vedo, da se jih tiger potem boji. Tako združeni ga poiščejo v njegovem ležišču ter ga nabodejo.

Love pa ga tudi tako, da mu nastavljajo močne pasti in samostrelnice, za vado pa mu privežejo ovco ali kozlička. Ko hoče tiger zgrabiti nastavljen žival, se izproži past, in tiger je ujet v močni kletki, ali pa se izproži samostrelnica, ki ga takoj ubije.

Tigre love zato, da jih iztrebijo, love jih pa tudi zaradi dragocene kože, ki velja do 1300 K. Tudi tigrove kremplje dobro prodado, ker jih nosijo imovite gospe vkovane v zlato ali srebru kot nakit. Meso, ki je baje okusno, pa jedo navadno le moški Indijanci. Ti so namreč mnenja, da jim daje to meso moč in pogum. Love jih pa tudi za zverinjake.

Mladi tigrji se sicer dajo ukrotiti, vendar pa jim ni veliko zaupati, ker tudi kot taki ne izgube divje mačje prirode. Mnogo krotilcev, ki niso bili dovolj previdni, je že izgubilo življenje.

Ej, ti solnce . . .

*Ej, ti solnce jutranje,
solnce popoldanje,
kje moj bratec, veš,
mili dan je?*

*Ej, ti zemlja, zemljica,
kakšno to vprašanje?
Kjer je solnce, tam je dan,
sanjaj sanje!*

*Tožna zemljica zaspi,
noč nad njo se skloni,
nanjo gledajo oči:
zvezdic milijoni . . .*

Fran Žgur.

